

ПАМ'ЯТКА

**щодо перетинання державного кордону дітьми,
особами з інвалідністю та особами, які їх супроводжують,
в умовах надзвичайного та воєнного стану**

Підготовлено Міністерством соціальної політики України за підтримки проекту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe), що впроваджується Alinea International Ltd. за підтримки Уряду Канади, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57 "Про затвердження правил перетинання державного кордону громадянами України" (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 12.03.2022 № 264)

Під час перетинання державного кордону дітьми та особами з інвалідністю мають бути пред'явлені такі документи:

- 1** Паспорт громадянина України або свідоцтво про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України) / документи, що містять відомості про особу, на підставі яких Держприкордонслужба дозволить перетин кордону;
- 2** Документи, що містять відомості про особу, яка супроводжує дитину (особу з інвалідністю), на підставі яких Держприкордонслужба дозволить перетин кордону.

Дія

Слід враховувати, що документи, які наявні в додатку «Дія», можуть бути пред'явлені в електронному форматі.

У разі відсутності документів, що стосуються дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, влаштованих у сім'ю патронатного вихователя, необхідно уточнити інформацію про дітей, необхідну для перетину кордону, у службі у справах дітей обласної державної адміністрації за місцем розташування пункту пропуску / Національній соціальної сервісній службі (Нацсоцслужба).

Важливо також брати до уваги особливості виїзду за межі України різних категорій дітей та осіб. Під час перетинання ними кордону можуть вимагатися додаткові документи.

I Кордон перетинає дитина, яка не досягла 16-річного віку і не належить до категорії дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування

Хто може супроводжувати дитину?

Один із батьків, баба, дід, повнолітній брат, сестра, мачуха, вітчим або інша особа, уповноважена одним з батьків.

Чи потрібна нотаріально посвідчена згода батьків дитини (другого з батьків) на виїзд дитини за кордон?

Ні. Лише у випадку виїзду дитини в супроводі особи, яка не є одним із її батьків, бабою, дідом, братом, сестрою, мачухою або вітчимом, має бути надано письмову заяву одного з батьків, завірену органом опіки та піклування (районною, районною в місті Києві державною адміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті, сільської, селищної ради).

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

Для виїзду в супроводі одного з батьків, баби, діда, повнолітнього брата, сестри, мачухи, вітчима – документи, що підтверджують сімейні зв'язки супроводжуючої особи з дитиною (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб тощо).

або

Для виїзду в супроводі іншої особи, уповноваженої одним із батьків – письмова заява одного з батьків, завірена органом опіки та піклування.

II

Кордон перетинає дитина, хвора на тяжкі захворювання, якій не встановлено інвалідність

Хто може супроводжувати дитину?

Один із батьків, усиновлювачів (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років).

Баба, дід, повнолітній брат, сестра, мачуха, вітчим або інша особа, уповноважена одним із батьків.

Чи потрібна нотаріально посвідчена згода другого з батьків на виїзд дитини за кордон?

Ні. Додатково див. п. I.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1 Довідка за формою № 080-3/о (див. Додаток 1), що має бути підписана головою та членами лікарсько-консультативної комісії, із проставленням дати видачі, та завірена печаткою закладу охорони здоров'я;
- 2 Для виїзду в супроводі одного з батьків, усиновлювачів, баби, діда, повнолітнього брата, сестри, мачухи, вітчима – документи, що підтверджують сімейні зв'язки супроводжуючої особи з дитиною (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб тощо).

або

Для виїзду в супроводі іншої особи, уповноваженої одним із батьків – письмова заява одного з батьків, завірена органом опіки та піклування.

III

Кордон перетинає дитина з інвалідністю

Хто може супроводжувати дитину?

Один із членів сім'ї дитини, опікун, піклувальник, один із прийомних батьків, батьків-вихователів (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років).

Баба, дід, повнолітній брат, сестра, мачуха, вітчим або інша особа, уповноважена одним із батьків.

Чи потрібна нотаріально посвідчена згода другого з батьків на виїзд дитини за кордон?

Ні. Додатково див. п. I.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1 Посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», в якому зазначено категорію «дитина з інвалідністю» (див. Додаток 2);

або

Довідка про отримання державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю, видана структурним підрозділом з питань соціального захисту населення районної, районної у м. Києві держадміністрації, виконавчим органом міської ради, до складу території якої входить місто обласного значення, районної у місті (у разі утворення) ради;

або

Індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю, видана лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу (див. Додаток 3);

або

Медичний висновок про дитину з інвалідністю до 18 років (див. Додаток 4);

- 2** Для виїзду в супроводі одного з батьків, усиновлювачів, баби, діда, повнолітнього брата, сестри, мачухи, вітчима – документи, що підтверджують сімейні зв'язки супроводжуючої особи з дитиною (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб тощо).

або

Для виїзду в супроводі іншої особи, уповноваженої одним із батьків – письмова заява одного з батьків, завірена органом опіки та піклування.

або

Для виїзду в супроводі опікуна, піклувальника, одного з прийомних батьків, батьків-вихователів – договір про влаштування дитини до прийомної сім'ї (див. Додаток 5), або договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу (див. Додаток 6), або рішення/розпорядження про встановлення опіки (піклування), або їхня копія, та письмове погодження органу опіки та піклування чи обласної військової (військово-цивільної) адміністрації на виїзд із зазначенням держави остаточного перебування дітей.

IV

Кордон перетинають діти, які не досягли 18-річного віку та не належать до категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, але які зараховані до закладів на цілодобове перебування

Хто може супроводжувати дитину?

Особа, уповноважена керівником відповідного закладу / працівником закладу, який його заміщує або органом опіки та піклування (районною, районною в місті Києві державною адміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті, сільської, селищної ради) чи обласною військовою адміністрацією.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1 Наказ директора закладу / установи, де проживали / перебували діти, або особи, яка його заміщує;
- 2 Засвідчене печаткою письмове погодження за підписом голови або заступника голови обласної військової (військово-цивільної) адміністрації про дозвіл на виїзд за межі України дітей, погоджене Нацсоцслужбою (у тому числі за допомогою електронних засобів зв'язку);
або
Дозвіл на виїзд за межі України дітей, наданий Нацсоцслужбою;
- 3 Запрошення установи, організації різних типів та форм власності, які уповноважені державою остаточного перебування дітей на здійснення заходів щодо прийому та супроводу дітей з інших країн. У запрошенні має бути зазначена країна остаточного перебування дітей, кількість та категорія дітей, умови їх перебування, відповідальна організація, яка буде супроводжувати дітей протягом всього періоду їх перебування за межами України, гарантії щодо повернення дітей на територію України.

У разі, якщо у складі організованої групи кордон перетинають також діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, які проживають або зараховані до закладів на цілодобове перебування, додатково див. п. VII.

V

Кордон перетинають діти, які не досягли 18-річного віку та не належать до категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, але влаштовані до сім'ї патронатного вихователя

Хто може супроводжувати дитину?

Патронатний вихователь.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1** Рішення органу опіки та піклування (районної, районної в місті Києві державною адміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті, сільської, селищної ради) про влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя;
- 2** Засвідчене печаткою письмове погодження за підписом голови або заступника голови обласної військової (військово-цивільної) адміністрації про дозвіл на виїзд за межі України сім'ї або дітей, які влаштовані в сім'ю патронатного вихователя із зазначенням держави їх остаточного перебування;
- 3** Запрошення установи, організації різних типів та форм власності, які уповноважені державою остаточного перебування дітей на здійснення заходів щодо прийому та супроводу дітей з інших країн. У запрошенні має бути зазначена країна остаточного перебування дітей, кількість та категорія дітей, умови їх перебування, відповідальна організація, яка буде супроводжувати дітей протягом всього періоду їх перебування за межами України, гарантії щодо повернення дітей на територію України.

VI

Кордон перетинають діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, які не досягли 18-річного віку, та передані під опіку, піклування, влаштовані в прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу

Хто може супроводжувати дитину?

Дітей, влаштованих у прийомну сім'ю – прийомні батьки або один із них (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років).

Дітей, влаштованих до дитячого будинку сімейного типу – батьки-вихователі або один із них (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років).

Дітей, влаштованих під опіку, піклування – опікун, піклувальник (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років) відповідно.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1** Договір про влаштування дитини до прийомної сім'ї (див. Додаток 5), або договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу (див. Додаток 6), або рішення/розпорядження про встановлення опіки (піклування), або їхня копія;
- 2** Письмове погодження органу опіки та піклування чи обласної військової (військово-цивільної) адміністрації на виїзд із зазначенням держави остаточного перебування дітей.

VII

Кордон перетинають діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, які не досягли 18-річного віку та проживають або зараховані до закладів на цілодобове перебування

Хто може супроводжувати дитину?

Керівник закладу або інша уповноважена ним особа.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1** Наказ директора закладу / установи, де проживали / перебували діти, або особи, яка його заміщує, про виїзд дітей за межі України;
- 2** Засвідчене печаткою письмове погодження за підписом голови або заступника голови обласної військової (військово-цивільної) адміністрації про дозвіл на виїзд за межі України дітей, погоджене Нацсоцслужбою (у тому числі за допомогою електронних засобів зв'язку);
або
Дозвіл на виїзд за межі України дітей, наданий Нацсоцслужбою;
- 3** Запрошення установи, організації, яка уповноважена державою остаточного перебування дітей на здійснення заходів щодо прийому та супроводу дітей з інших країн. У запрошенні має бути зазначена країна остаточного перебування дітей, кількість та категорія дітей, умови їх перебування, відповідальна організація, яка буде супроводжувати дітей протягом всього періоду їх перебування за межами України, гарантії щодо повернення дітей на територію України.

VIII

Кордон перетинає повнолітня особа з інвалідністю I або II групи

Чи може повнолітня особа з інвалідністю I або II групи у віці від 18 до 60 років перетнути кордон під час дії правового режиму воєнного стану?

Так.

Хто може супроводжувати особу з інвалідністю?

Особу з інвалідністю II групи, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, та особу з інвалідністю I групи:

- один із членів сім'ї першого ступеня споріднення (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років);
- інша особа (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років), що здійснює догляд за особою з інвалідністю та отримує компенсації (допомоги, надбавки на догляд).

Особу з інвалідністю, визнану судом недієздатною:

- опікун (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років);
- один із членів сім'ї першого ступеня споріднення (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років), якщо опікуна такій особі не призначено.

Особу з інвалідністю, обмежену судом у дієздатності:

- піклувальник (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років);
- один із членів сім'ї першого ступеня споріднення (у тому числі чоловіки у віці від 18 до 60 років), якщо піклувальника такій особі не призначено).

Осіб з інвалідністю, які проживають / перебувають у закладах / установах і отримують соціальні послуги стаціонарного догляду, паліативного догляду, підтриманого проживання (далі – заклад догляду):

- особи, у тому числі працівники закладу догляду, уповноважені директором закладу догляду (особою, яка його заміщує), які не перебувають на військовому або спеціальному обліку у Міністерстві оборони України, Службі безпеки України чи Службі зовнішньої розвідки України;

або

- працівники закладу догляду, які перебувають на військовому або спеціальному обліку у Міністерстві оборони України, Службі безпеки України чи Службі зовнішньої розвідки України.

Які додаткові документи пред'являються при перетині кордону?

- 1** Довідка до акта огляду медико-соціальною експертною комісією (форма первинної облікової документації № 157-1/о, див. Додаток 7)

або

Посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, пенсійне посвідчення (див. Додаток 9) чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю» (див. Додаток 2), в яких зазначено групу та причину інвалідності

або

Довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (див. Додаток 8);

- 2** Документи, що підтверджують родинні зв'язки або посвідчення (довідка) про отримання компенсації (допомоги, надбавки) на догляд (для осіб, які супроводжують осіб з інвалідністю II групи, які за висновком лікарської комісії медичного закладу потребують постійного стороннього догляду, та осіб з інвалідністю I групи);

- 3** Рішення про призначення опікуном (піклувальником) або документи, що підтверджують родинні зв'язки (для осіб, які супроводжують осіб, визнаних судом недієздатними, обмеженими в дієздатності);
- 4** Наказ директора закладу догляду або особи, яка його заміщує, про виїзд осіб з інвалідністю за межі України (для осіб, які проживають / перебувають у закладах догляду та осіб, які їх супроводжують).

Підготовлено Міністерством соціальної політики України за підтримки проекту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe), що впроваджується Alinea International Ltd. за підтримки Уряду Канади, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57 "Про затвердження правил перетинання державного кордону громадянами України" (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 12.03.2022 № 264)